

Seuratukihakemusten arviointi 2019

Oja, Samuli, Turunen, Marianne, Inkinen, Virpi, Turpeinen, Salla & Lehtonen, Kati

Viittausohje: Oja, S., Turunen, M., Inkinen, V., Turpeinen, S. & Lehtonen, K. 2020.
Seuratukihakemusten arviointi 2019. Seurantaraportti. Jyväskylä: LIKES-tutkimuskeskus.

Yhteyshenkilö: Kati Lehtonen, kati.lehtonen@likes.fi

Seuratuen perustietoja vuonna 2019

- Seuratoiminnan kehittämistuki (seuratuki) on urheiluseuroille jaettava erityisavustus, jonka tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten liikuntaharrastusta ja kehittää urheiluseuratoimintaa. Tuen myöntämisestä vastaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) liikunnan vastuualue.
- LIKES-tutkimuskeskus on toteuttanut OKM:n myöntämän seuratuen seuranta- ja arviointityötä vuodesta 2013.
- Kehittämistukea voivat hakea liikuntaa ja urheilua järjestävät paikalliset, rekisteröityneet yhdistykset.
- Tuen tarkoituksena on esimerkiksi matalan harrastuskynnyksen toiminnan edistäminen, innovatiivisten toimintamallien kehittäminen sekä monipuolisuuden, laadun, yhteisöllisyyden ja vapaaehtoistoiminnan lisääminen seuratoiminnassa¹.
- Seuratukea jaettiin vuonna 2019 yhteensä 3 701 000 euroa.
- Hakemuksia oli yhteensä 702, joista 395 (56 %) sai myönteisen tukipäätöksen.
- Tuetuista hankkeista 65 % oli uusia hankkeita ja 35 % jatkohankkeita.

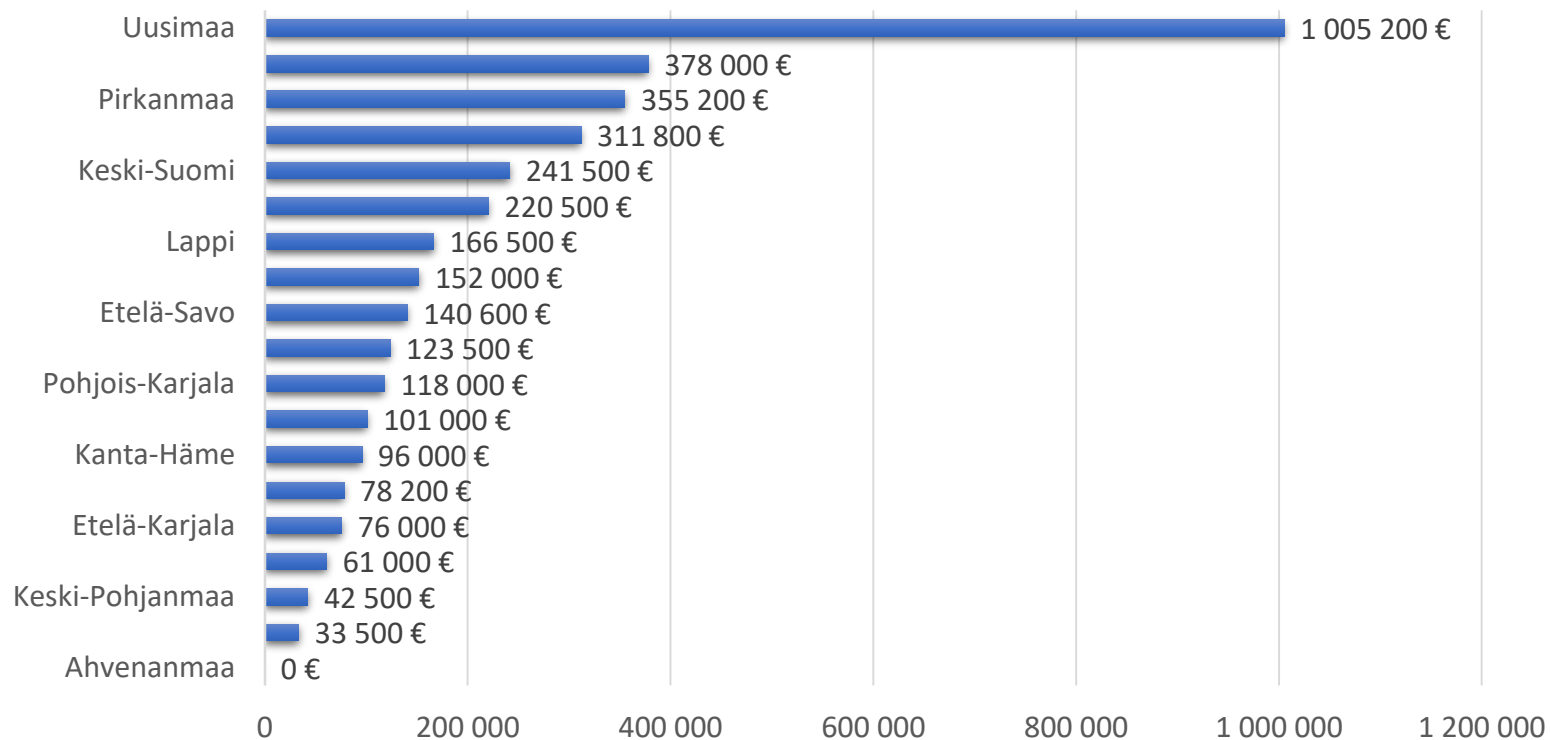
LIKES-tutkimuskeskus 2020
Samuli Oja ym.

¹OKM. 2019. Seuratoiminnan kehittämistuen (seuratuki) hakuohjeet. Viitattu 20.11.2019.

Seuratuen jakautuminen maakunnittain¹

Asukasta kohden² eniten tukea jaettiin Satakuntaan (1,01 €/asukas) ja vähiten Kymenlaaksoon (0,35 €/asukas).

Seuratuen jakautuminen maakunnittain

Kuvio 1. Myönnetty avustus maakunnittain.

LIKES-tutkimuskeskus 2020
Samuli Oja ym.

¹Vuoden 2019 kunta- ja maakuntajako.

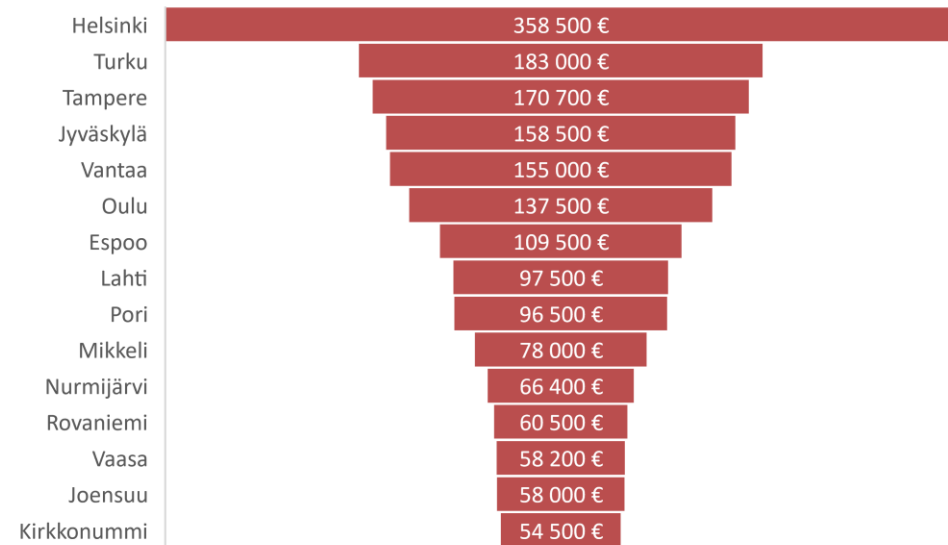
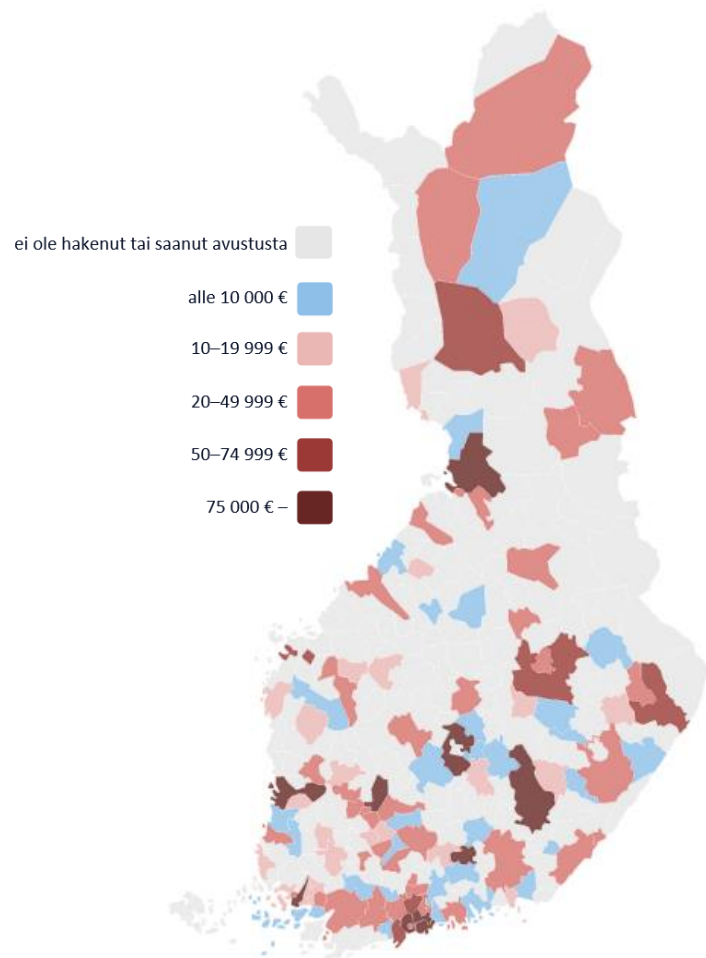
²Tilastokeskus. 2019. Väestö. Väestötietoja maakunnittain. Viitattu 30.10.2019.

Seuratuen jakautuminen kunnittain¹

Seuratukea jaettiin yhteensä 114 kunnan alueelle.

Asukasta kohden² eniten tukea jaettiin Taivalkoskelle (7,46 €/asukas) ja vähiten Jämsään (0,12 €/asukas).

Yli 100 000 asukkaan kunnista eniten tukea jaettiin asukasta kohden Jyväskylään (1,12 €/asukas) ja vähiten Espooseen (0,39 €/asukas).

Kuvio 2. Eniten (€) seuratuksa saaneet kunnat.

LIKES-tutkimuskeskus 2020
Samuli Oja ym.

²Tilastokeskus. 2019b. Kuntien avainluvut. Viitattu 29.10.2019.

Kuva 1. Myönnetty avustus kunnittain.

Palkkaushankkeet ja toiminnalliset hankkeet

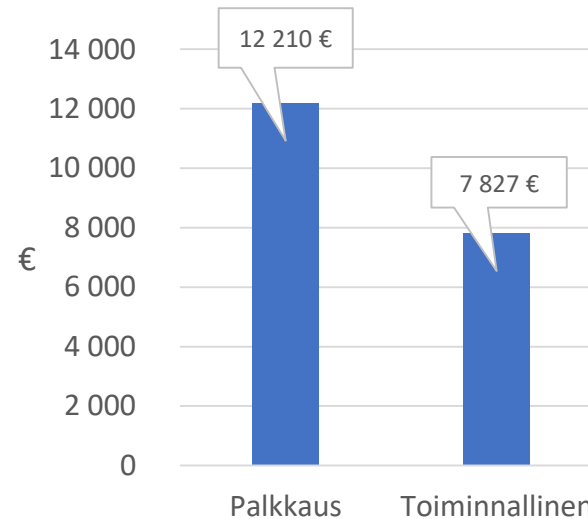
Seuratukihankkeet jaotellaan hankkeen sisällön perusteella toiminnallisiin hankkeisiin ja palkkaushankkeisiin. Vuonna 2019 tukea sai 256 toiminnallista hanketta ja 139 palkkaushanketta.

Palkkaushankkeissa seura palkkaa tuen avulla koko- tai osa-aikaisen työntekijän seuran. Toiminnalliset hankkeet keskittyvät seuran toiminnan kehittämiseen ilman uusia palkkauksia.

Kaikkien hankkeiden keskimääräinen tukisumma oli 9 370 €.

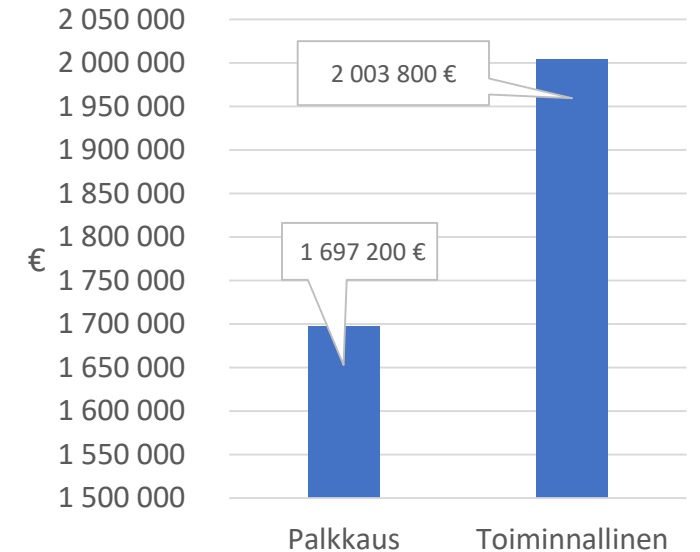
Palkkaushankkeiden keskimääräinen tukisumma on yli 4 000 euroa suurempi kuin toiminnallisissa hankkeissa.

Keskimääräinen tuki (€)

Kuvio 4. Keskimääräinen tukisumma myönteisen tukipäätöksen saaneissa toiminnallisissa hankkeissa ja palkkaushankkeissa.

Myönnetyt avustukset (€)

Kuvio 5. Kokonaistukisumma toiminnallisissa hankkeissa ja palkkaushankkeissa.

Tukea saaneet seurat lajeittain

Seuratukea myönnettiin 64 eri lajille.

Lajeista eniten myönteisiä seuratukipäätöksiä saivat jalkapallo (46), voimistelu (31), jääkiekko (28) ja salibandy (21). Näille lajeille myönnettiin seuratukea yhteensä yli 1,3 miljoonaa euroa.

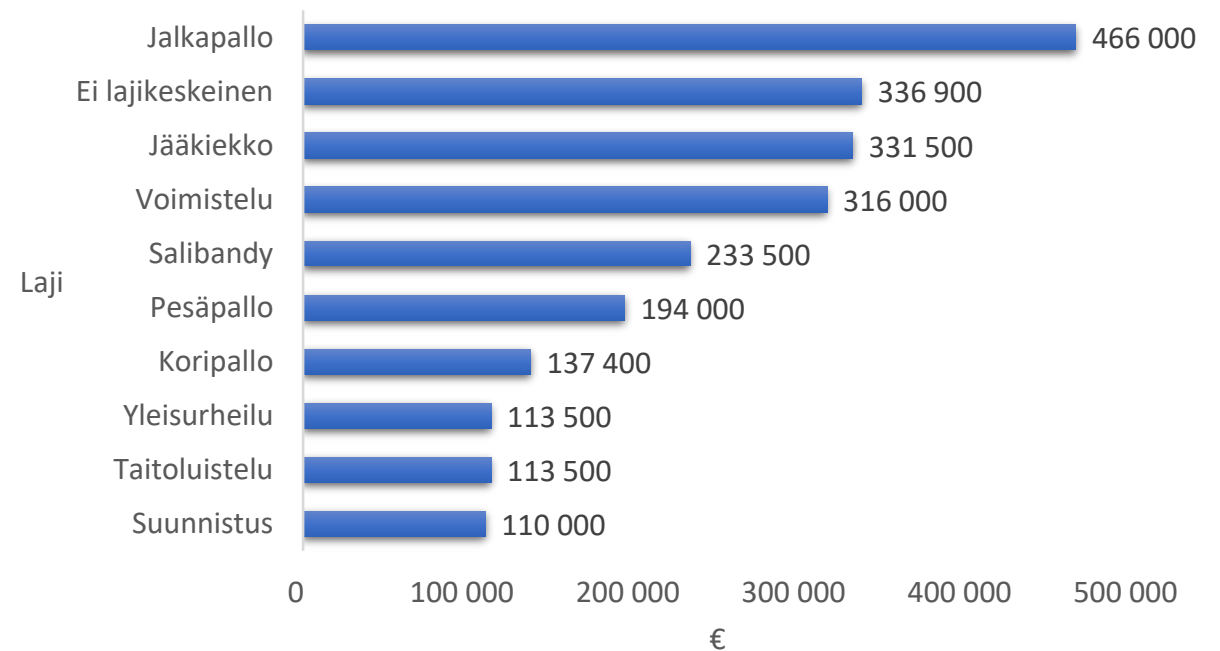
Osa tukea saaneista hankkeista oli ei-lajikeskeisiä. Näissä hankkeissa tukea kohdistuu usealle lajille. Myönteisiä tukipäätöksiä tehtiin 37.

Yli viisi myönteistä tukipäätöstä saaneista lajeista keskimääräisesti eniten tukea saivat jääkiekko (11 839 €) ja taitoluistelu (11 350 €). Vastaavasti ratsastus (4 167 €) ja judo (5 333 €) saivat vähiten tukea.

Seuratukea saaneista lajeista pienin tuki myönnettiin ammuntaan ja pöytätennikseen (2 500 € molempiin).

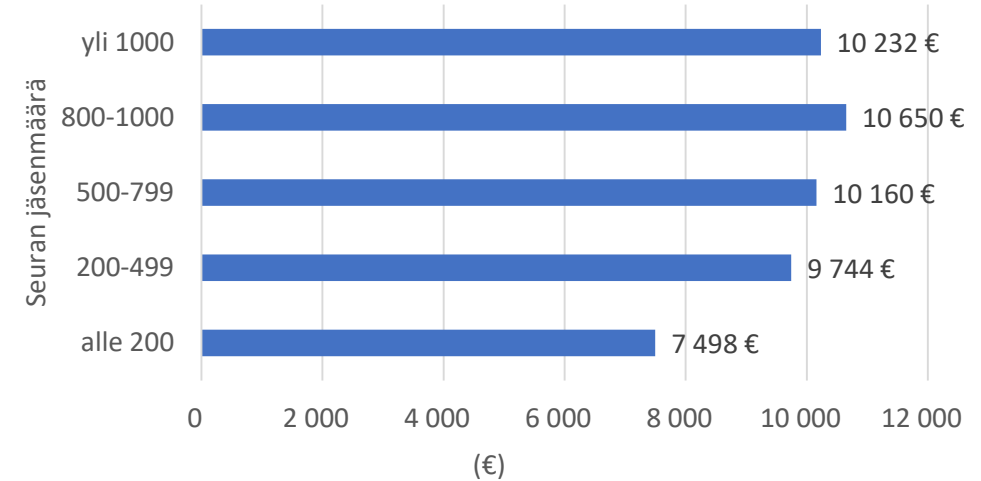
Eniten seuratukea saaneet lajit 2019 (€)

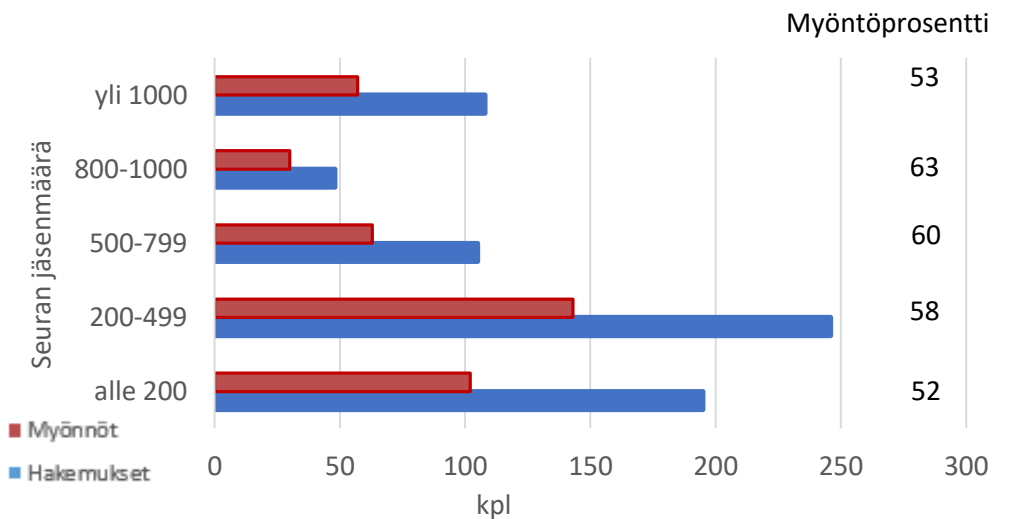
Kuvio 6. Kymmenen eniten seuratukea saanutta lajia vuonna 2019.

Seuratukea hakeneiden ja saaneiden seurojen jäsenmäärät

- Jäsenmäärältään suurempien seurojen saamat tukisummat olivat keskimäärin suurempia kuin pienempien seurojen.
- Jäsenmäärältään pienemmät seurat hakivat ja niille myös myönnettiin lukumääräisesti laskettuna eniten hankkeita (kuvio 8). Kaikista pienimmille seuroille (alle 200 jäsentä) myönnettiin tukea vähiten.
- Hakijaseurojen jäsenmäärä sijoittui yleisimmin 200 ja 499 jäsenen väliin (n=246). Vähiten hakemuksia tuli seuroilta, joiden jäsenmäärä on 800–1 000 (n=48).
- Hakijaseurojen keskimääräinen jäsenmäärä oli 578 ja myönteisen hakupäätöksen saaneiden seurojen 554. Kielteisen hakupäätöksen saaneiden seurojen keskimääräinen jäsenmäärä oli 609.

Kuvio 7. Keskimääräinen myönnetty seuratuki jäsenmäärältään erikokoisissa seuroissa.

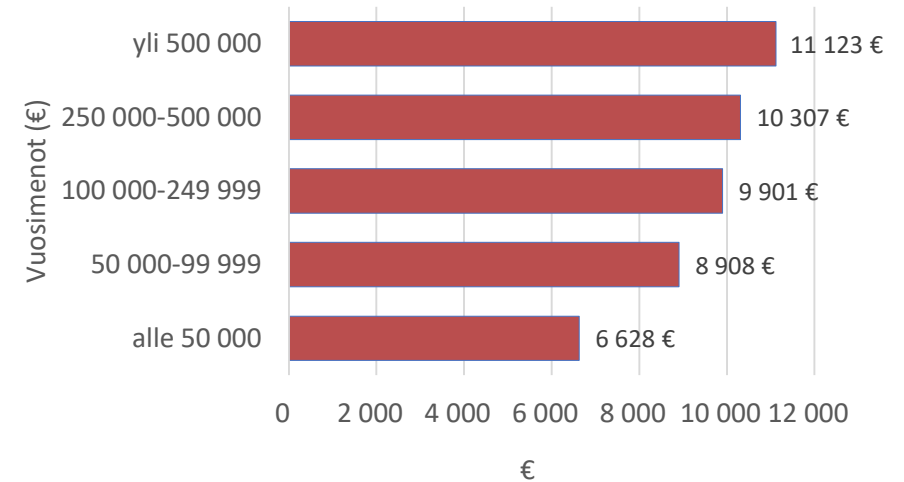
Kuvio 8. Haetut ja myönnetyt hankkeet seuran jäsenmäärän perusteella luokiteltuna.

Hakijaseurojen talous

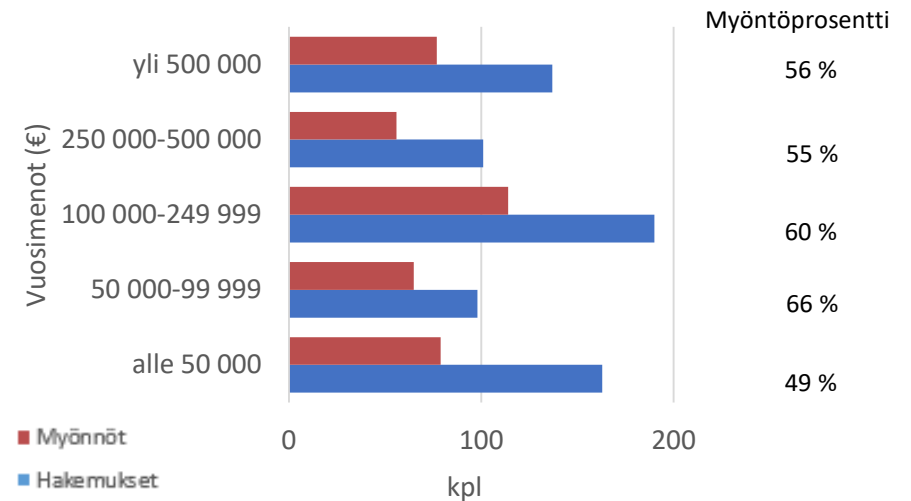
- Keskimääräinen myönnetty seuratuki oli suurin niissä seuroissa, joiden vuosittaiset menot talousarviossa olivat yli 500 000 euroa.
- Keskimääräinen myönnetty tuki oli suhteessa seurojen vuosittaisiin menoihin: mitä pienemmät olivat seuran vuosittaiset menot, sitä pienempi oli keskimääräinen myönnetty seuratuki.
- Tukea saaneista seuroista suurimmassa osassa (n=190) vuosittaiset menot olivat 100 000–249 999 euroa. Hankkeita myönnettiin kuitenkin suhteellisesti eniten seuroihin, joiden vuosimenot olivat 50 000–99 999 euroa (66 %).
- Tarkastelusta puuttuu 13 hanketta, joiden taloustiedot olivat puutteelliset.

LIKES-tutkimuskeskus 2020

Kuvio 9. Keskimääräinen tukisumma vuosibudjetiltaan erikokoisilla seuroilla.

Kuvio 10. Vuosimenoiltaan erikokoisten seurojen hakemukset ja myönnöt.

Seuratukihakemusten arviointiprosessi lajiliitoissa ja aluejärjestöissä 1/2

Ennen OKM:ssa tehtävää tukipäätöstä seuraturahakemukset arvioi sekä lajiliitto että alueellinen lausuja. Molemmat lausuntatahot luokittelevat hakemukset kategorioihin hyvä, neutraali tai huono.

Kaikki hakemukset

Lausuntatahot olivat melko yksimielisiä hakemusten laadusta. Seuratukihankkeista 66 % sai molemmilta lausuntatahoilta samanlaisen arvion. Vain 6 % hakemuksista sai lausujilta täysin vastakkaiset arviot (hyvä–huono). Lajiliiton lausunta oli näistä lähes jokaisessa positiivisempi.

Lajiliitot antoivat alueellisia lausujia enemmän myönteisiä arvioita ja alueelliset lausujat enemmän kielteisiä.

Myönteiset päätökset

Kuvion 11 (dia 10) prosentit kuvaavat sitä, millainen osuus eri lausuntayhdistelmän (yhdeksän erilaista yhdistelmää) saaneista hankkeista sai myönteisen avustuspäätöksen.

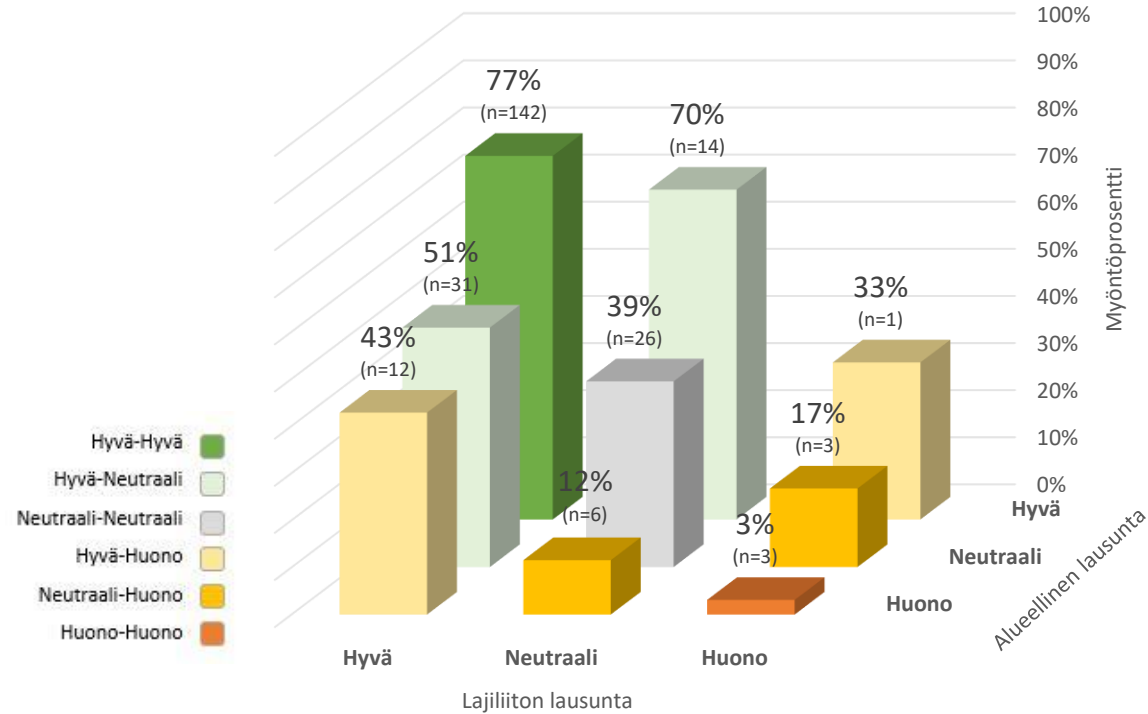
Suurin myöntöprosentti (77 %) oli molemmilta lausujilta myönteisen arvion saaneilla hankkeilla ja pienin (3 %) molemmilta lausujilta huonon arvion saaneilla hankkeilla. Huolimatta näistä lausunnoista OKM on myöntänyt hankkeille tukea.

Hyvä–neutraali -lausuntayhdistelmässä alueellisen lausuntatahon hyvä arvio vaikutti olevan lajiliiton lausuntaa merkitsevempi tuen myöntämisen näkökulmasta (kuvio 11 diassa 10).

Huomionarvioista on, että tukea myönnettiin myös hankkeille (n=157), joita joko molemmat tai toinen lausunnan antajista eivät arvioineet.

Seuratukihakemusten arviointiprosessi lajiliitoissa ja aluejärjestöissä 2/2

LIKES-tutkimuskeskus 2020

Kuvio 11. Myönteisen avustuspäätöksen saaneiden hankkeiden osuus eri lausuntayhdistelmän seuraturkihankkeista (n=238). Kuvioista puuttuvat seuraturkihankkeet, joita joko molemmat tai toinen lausuja ei arvioinut (n=157). Puuttuvat ovat jatkohankkeita.

Seuratukihankkeiden tavoitteet

- Seuran harrastajamäärien ja -ryhmien lisääminen (96 %), laadukkaan toiminnan (96 %) ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien edistäminen (92 %) olivat tavoitteena lähes jokaisessa tukea saaneessa hankkeessa.
- Harrastajamäärien lisäämiseen keskittyvissä hankkeissa pyrittiin saamaan seuraan keskimäärin 98 uutta liikkujaa ja 5 uutta harrastajaryhmää.
- Maahanmuuttajien (37 %) ja erityistä tukea tarvitsevien aseman edistäminen (25 %) olivat harvinaisimpia tavoitteita tukea saaneissa seuratuikihankkeissa.
- Edellisvuosista poiketen seurat saivat merkitä hankkeidensa tavoitteet valintaruutua klikkaamalla. Tämä on voinut vaikuttaa siihen, että vuoden 2019 hakemuksissa esiintyi useita hankekohtaisia tavoitteita¹.

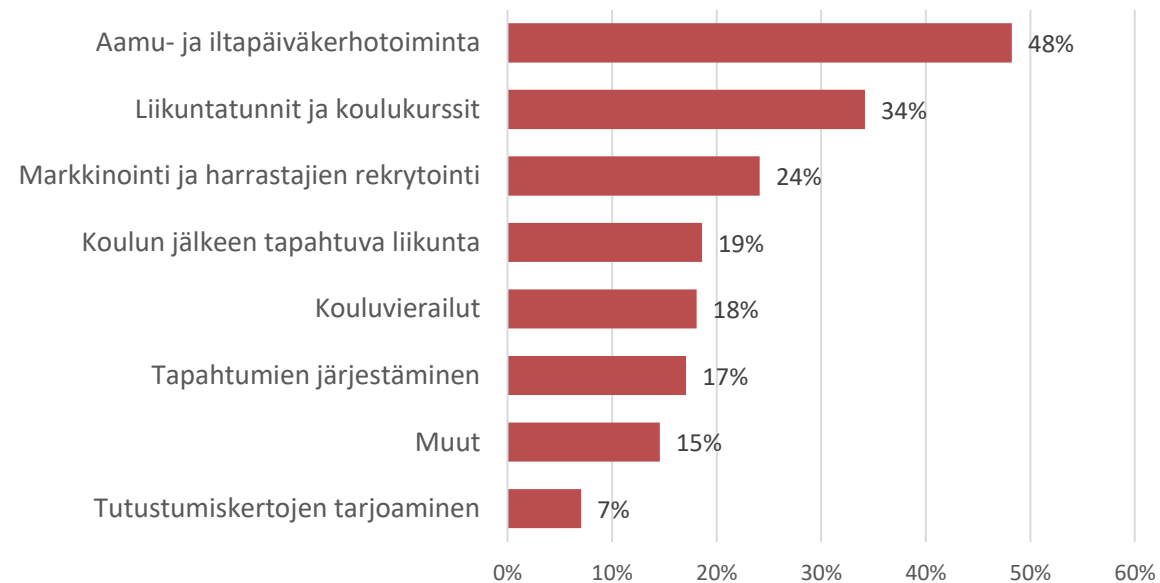
Seuratukihankkeiden tavoitteet

Kuvio 12. Seuratukihankkeiden tavoitteet myönteisen tukipäätöksen saaneissa hakemuksissa.

Koulupäivän yhteydessä tapahtuvan liikunnan edistäminen, sivu 1/2

- Koulujen ja urheiluseurojen yhteistyö on ollut esillä muun muassa OKM:n asettamassa Suomen malli -valmistelutyöryhmässä, jossa pohditaan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia.
- Kouluyhteistyön kehittäminen on myös yksi seuratuista tavoitteista. Se oli merkitty tavoitteeksi 336 hankkeessa, joista 199 sai myönteisen tukipäätöksen.
- Myönteisen tukipäätöksen saaneista hankkeista lähes joka toisessa oli tarkoituksena olla mukana koulujen aamu- tai iltapäiväkerhotoiminnassa.
- Seurat näkivät kerhotoiminnan paitsi itseisarvoisesti tärkeänä, myös hyvänä väylänä hankkia uusia harrastajia. Muutenkin erilaisten kouluyhteistyön toimenpiteiden yksi keskeinen tarkoitus oli seuran jäsenmäärän kasvattaminen.
- Joka kymmenennessä (n=21) seuratuista saaneissa koulupäivän yhteydessä tapahtuvan liikunnan edistämistä tavoitelleissa hankkeissa ei ollut tarkempia kuvauksia siitä, miten seura pyrkii toteuttamaan tavoitteensa.

Kuvio 13. Koulupäivän yhteydessä tapahtuvan liikunnan edistämistä tavoitelleiden myönteisen tukipäätöksen saaneiden hankkeiden toimenpiteiden tarkempi erittely.

Koulupäivän yhteydessä tapahtuvan liikunnan edistäminen, 2/2

- Liikuntatunnit tarkoittivat seuran osallistumista koulujen liikunnanopetukseen tai välitunteihin. Erillinen toimenpide olivat kouluvierailut, joissa ei sinällään ollut tarkoitus järjestää liikuntaa vaan mainostaa seuran omaa toimintaa ja saada lapsia innostumaan lajista. Erikseen kouluyhteistyöhön liittyvä seuratoiminnan markkinointimahdollisuus mainittiin noin neljäsosassa hankkeista.
- Koulun jälkeen tapahtuvalla liikunnalla tarkoitetaan koulupäivän päättymisen jälkeen seurojen järjestämää toimintaa, jota ei hakemuksessa suoranaisesti määritelty iltapäiväkerhotoiminnaksi.
- Muut-kategoria sisälsi esimerkiksi koulujen opettajien kouluttamista, liikuntaluokan perustamisen, koulun ja opiskelun yhdistämistä urheiluharrastukseen, TET-harjoittelupaikkojen tarjoamista ja oppilaiden opastamista terveisiin elämäntapoihin.

Yhteenveto seuratukihakemuksista, 1/2

- Seuratoiminnan kehittämistukea myönnettiin euroissa mitattuna eniten Uudellemaalle ja vähiten Kymenlaaksoon. Asukasta kohden eniten tukea myönnettiin Satakuntaan. Yli 100 000 asukkaan kaupungeista eniten tukea asukasta kohden myönnettiin Jyväskylään ja vähiten Espooseen. Yhteensä tukea myönnettiin useampaan kuin joka kolmanteen Suomen kuntaan.
- Seuratukihankkeista suurin osa oli toiminnallisia. Näihin hankkeisiin myönnettiin myös enemmän rahaa. Hankkeen keskimääräinen tukisumma oli kuitenkin palkkaushankkeissa suurempi.
- Lajeista eniten tukea saivat jalkapallo, voimistelu, jääkiekko ja salibandy. Hankkeista merkittävä osa oli useampaan kuin yhteen lajiin keskittyviä, jolloin ne määriteltiin ei-lajikeskeisiksi.
- Jäsenmäärältään ja talousvolyymiltään suuremmat seurat saivat euroissa mitattuna keskimäärin enemmän tukea kuin pienet seurat. Jäsenmäärältään pienemmät seurat kuitenkin hakevat ja saavat lukumääräisesti enemmän tukea kuin isot seurat.

Yhteenveto seuratukihakemuksista, 2/2

- Seurat, joiden hakemukset sekä lajiliitto että alueellinen lausuntaryhmä arvioivat hyväksi, saivat keskimäärin eniten tukea. Tällaisten hankkeiden myöntöprosentti oli myös suurin. Keskimääräinen tukisumma ja hankkeiden myöntöprosentit tippuivat sitä mukaa, mitä heikommiksi lausuntojen antajat hakemukset arvioivat.
- Harrastajamäärien lisääminen, laadukkaan seuratoiminnan kehittäminen ja yhdenvertaisten harrastusmahdollisuuksien lisääminen olivat tavoitteina lähes jokaisessa myönteisen tukipäätöksen saaneessa hankkeessa. Maahanmuuttajien ja erityisliikkujien huomiointi olivat seuratukihankkeiden harvinaisimpia tavoitteita.
- Koulupäivän yhteydessä tapahtuvan liikunnan edistäminen oli tavoitteena joka toisessa tukea saaneessa hankkeessa. Tämän tavoitteen toteuttamisen yleisimpiä toimenpiteitä olivat aamu- ja iltapäiväkerhoihin osallistuminen ja liikuntatuntien järjestäminen. Seurat näkivät koulupäivän aikaisen liikkumisen paitsi itseisarvoisesti tärkeänä, myös keinona lisätä seuran tunnettuutta ja hankkia uusia harrastajia.

